

Buugga Yoo'eel iyo Kaniisadda La'odikiya ee Toddobaadka-maalin Adventistka ah - Lambarka Koowaad

Imtixaanka Runta Hadda Jirta

Jeff Pippenger

2025-12-02

“Waxaa Qorniinka ku jira waxyaalo qaarkood oo ay adag tahay in la fahmo, kuwaas oo, sida uu Butros u sheegay, dadka aan wax baran oo aan degganayn ay qalloociyaan, taasoo u horseedda halaaggooda. Innagu noloshan gudaheeda laga yaabee inaan awoodin inaan sharraxno macnaha aayad kasta oo Qorniinka ka mid ah; laakiin ma jiraan qodobo muhiim ah oo runta wax-ku-oolka ah ah oo mugdi qarsoodi ah lagu dabooli doono. Marka waqtigu yimaado, sida ku jirta qaddarinta Ilaah, in dunida lagu imtixaamo runta wakhtigaas, maskaxaha waxaa kicin doona Ruuxiisu si ay u baaraan Qorniinka, xataa iyagoo sooman oo tukanaya, ilaa xiriirba xiriirka ka dambeeya la helo oo la isu geeyo silsilad qumman. Xaqiiq kasta oo si toos ah ula xiriirta badbaadada nafaha waxaa loo caddayn doonaa si hufan oo aan qofna ugu baahnayn inuu qaldo ama gudcur ku socdo.”

“Sidaa aynu ula soconnay silsiladda wax sii sheegidda, runta la muujiyey ee wakhtigeenna qusaysa si cad ayaa loo arkay loona sharraxay. Waxa nalaga doonayaa isla xisaabtan ku saabsan mudnaanta aynu ku raaxaysanno iyo iftiinka ku ifaya jidkeenna. Kuwii ku noolaa qarniyadii hore waxa lagaga doonayey isla xisaabtan ku saabsan iftiinkii loo oggolaaday inuu iyaga ku ifo. Maskaxdooda waxaa lagu hawlgeliyey qodobbada kala duwan ee Qorniinka oo iyaga imtixaanayey. Laakiin ma ay fahmin xaqiiqooyinka aynu fahamno. Mas’uul kama ay ahayn iftiinka aanay haysan. Waxay haysteen Kitaabka Quduuska ah sida aynu u haysanno; hase yeeshee wakhtiga furfuridda runta gaarka ah ee la xidhiidha dhacdooyinka gunaanadka taariikhda dhulkan waa xilliga jiilasha ugu dambeeya ee ku noolaan doona dhulka.

“Runnooyin gaar ah ayaa loo waafajiyey duruufaha jiilalka sida ay u jireen. Runta hadda jirta, oo imtixaan u ah dadka jiilkan, imtixaan uma ay ahayn dadka jiilalkii aad uga horreeyey. Haddii nuurka hadda inagu ifaya ee ku saabsan Sabtida amarka afraad la siin lahaa jiilalkii hore, Ilaah iyaga ayuu kula xisaabtami lahaa nuurkaas.” Testimonies, volume 2, 692, 693.

Cusub iyo Duug

“Qarni kasta waxaa jira horumar cusub oo runta ah, farriin Ilaah uga timid dadka jiilkaas. Runihii hore dhammaantood waa lama huraan; runta cusubi kama madax-bannaana tii hore, balse waa furfuriddeeda. Waa keliya marka runihii hore la fahmo in aynu garan karno kuwa cusub. Markii Masiixu doonayay inuu xertiisa u furo runta ku saabsan sarakiciddiisa, wuxuu ka bilaabay ‘Muuse iyo nebiyadii oo dhan,’ wuxuuna ‘u sharraxay kutubta oo dhan waxyaalihii isaga qudhiisa ku saabsanaa.’ Luukos 24:27. Laakiin waa iftiinka ka ifaya furfuridda cusub ee runta kan ammaana kii hore. Kan diida ama dayaca kan cusub dhab ahaantii kii hore ma

haysto. Isaga runtii hore waxay luminaysaa xoogeedii noolaa, oo waxay noqotaa uun qaab aan nolol lahayn.”

“Waxaa jira kuwo sheegta inay rumaysan yihiin oo ay baraan runta Axdigii Hore, halka ay diiddan yihiin Axdiga Cusub. Laakiin markay diidaan inay aqbalaan waxbaristii Masiixa, waxay muujiyaan inaanay rumaysnayn wixii awowayaashii rumaysadka iyo nebiyadu ku hadleen. ‘Haddaad Muuse rumaysan lahaydeen,’ Masiixu wuxuu yidhi, ‘anigana waad i rumaysan lahaydeen; waayo, isagu aniguu iga qoray.’ Yooxanaa 5:46. Sidaa darteed ma jirto awood dhab ah oo ku jirta waxbaristooda xataa Axdigii Hore.”

“Kuwo badan oo ku andacooda inay rumaysan yihiin oo ay baraan injiilka ayaa ku jira qalad la mid ah. Waxay dhinac iska dhigaan Qorniinka Axdigii Hore, kaas oo Masiixu ka sheegay, ‘Kuwaasu waa kuwa aniga maragga ii fura.’ Yooxanaa 5:39. Markay diidaan Axdigii Hore, dhab ahaan waxay diidayaan Axdiga Cusub; waayo labaduba waa qaybo ka mid ah wadar aan kala sooc lahayn. Ninna si sax ah uguma soo bandhigi karo sharciga Ilaah injiilka la’aantiis, ama injiilka sharciga la’aantiis. Sharcigu waa injiilka oo qaab muuqda loo geliyey, injiilkuna waa sharciga oo la faahfaahiyey. Sharcigu waa xididka, injiilkuna waa ubaxa udgoon iyo midhaha uu dhaliyo.”

“Axdigii Hore iftiin buusa Axdiga Cusub, Axdiga Cusubna iftiin buu saaraa Axdigii Hore. Mid kastaaba waa muujin ka mid ah ammaanta Ilaah ee Masiixa ku jirta. Labadooduba waxay soo bandhigaan runno si joogto ah u sii muujin doona qoto-dheerooyin cusub oo macne ah kan daacadda ah ee wax doondoona.” Christ’s Object Lessons, 128.

Runta hadda jirta, sida qeexitaankeeda lagu garto, waa “runta la muujiyey” ee waqti cayiman oo “si cad loo arkay loona sharxay.” Jiilka nool wakhtiga “runta hadda jirta” la muujiyo waxaa lagu “xisaabtamayaa” inay runtaas aqbalaan ama ay dhintaan. Runaha isu geeyey ee ka kooban “runta imtixaanka ee hadda jirta” ee “jiilkan,” waxaa lagu matalaa “furfuranka” runo “gaar ah” oo “la xidhiidha muuqaalada gabagabada taariikhda dhulkan.” Runta, sidaas darteedna “runta hadda jirta,” Axdiga Cusub ayaa u tusaaleeya marka loo eego Axdigii Hore. Runta waxaa lagu adkeeyaa laba markhaati, runta na waxay leedahay bilow iyo dhammaad, mid dhab ah iyo mid ruuxi ah, mid qadiim ah iyo mid casri ah, alfa iyo oomega, kii ugu horreeyey iyo kii ugu dambeeyey.

Aasaaskii Millerite ee farriinta malaa’igta kowaad waa “duugga” marka loo eego farriinta “runta hadda jirta” ee malaa’igta saddexaad. Kuwa “diidaya Duuggii,” waxay “si dhab ah u diidaan Kan Cusub,” waayo labaduba waa qaybo ka mid ah isku-dhaf aan la kala sooci karin.

“Waxaan arkay lagama-maarmaanimada ay leedahay in rasuulladu, gaar ahaan, ay feejignaadaan oo baadhaan xamaasad kasta oo xad-dhaaf ah meel kasta oo ay ku arkaan inay ka soo baxayso. Shaydaanku dhinac kasta ayuu ka soo gelayaa, oo haddaan isaga ka feejignaan, oo aynaan indhahayaga u furin xeeladihiisa iyo dabinnadiisa, oo aynaan xidhin hubka Ilaah oo dhan, fallaadhaha dabka leh ee kan sharka leh way ina haleeli doonaan. Waxaa jira runno qaali ah oo badan oo ku jira Erayga Ilaah, laakiin waa ‘runta wakhtigan la joogo’ tan ay adhigu hadda u baahan yihiin. Waxaan arkay khatarta ay leedahay in rasuulladu ka leexdaan qodobbada muhiimka ah ee runta wakhtigan la joogo, si ay ugu dheeraadaan mowduucyo aan ku habboonayn inay adhiga mideeyaan oo nafta quduus ka dhigaan. Shaydaanku halkan wuxuu

ka faa'iidaysan doonaa fursad kasta oo suurtagal ah si uu u dhaawaco qaddiyadda.”

“Laakiin mowduucyada sida meesha quduuska ah, oo la xidhiidha 2300-ka maalmood, amarrada Ilaah iyo rumaysadka Ciise, si buuxda ayay ugu habboon yihiin inay sharxaan dhaqdhaqaaqii imaatinka ee hore oo ay muujiyaan waxa mowqifkeenna hadda yahay, adkeeyaan rumaysadka kuwa shakisan, oo siiyaan hubaal mustaqbalka ammaanta leh. Kuwani, ayaan marar badan arkay, waxay ahaayeen mawduucyada ugu waaweyn ee ay farriinwadayaashu tahay inay ku dheeraadaan.” Early Writings, 63.

“Quduuska, oo la xidhiidha 2300-ka maalmood, amarrada Ilaah iyo rumaysadka Ciise” ayaa ah furaha lagu sharraxo “dhaqdhaqaaqii Advent-ka ee hore” ee Millerites-ka, sidaasna lagu “si qumman” loogu sharraxo “waxa mowqifkeenna hadda jira yahay.” Kuwa “ka shakiyaya” “dhaqdhaqaaqii Advent-ka ee hore,” waxay “ka shakiyayaan” waxa siinaya “hubaalnimada mustaqbalka ammaanta leh.” Waxa siiya hubaalnimo mustaqbalka waa wixii la soo dhaafay.

Kitaabka Yoo'eel waa farriin runta imtixaanka ee wakhtigan taagan. Tan waxaa xaqiijinaya markhaatiyaal badan. Yoo'eel waxaa Ruuxa Waxsii-sheegiddu ku aqoonsadaa “runta wakhtigan taagan,” taas oo sida uu Yooxanaa ku sheegay kitaabka Muujintii ay tahay markhaatifurka Ciise.

Muujintii Ciise Masiix, oo Ilaah isaga siiyey inuu addoommadiisa tuso waxyaalaha ay tahay inay dhaqsoba dhacaan; oo isagu wuxuu ku soo diray oo ku muujiyey malaa'igtiisii addoonkiisii Yooxanaa: kaas oo marag ka furay erayga Ilaah, iyo markhaatiga Ciise Masiix, iyo wax kasta oo uu arkay. Muujintii 1:1, 2.

“Markhaatiga” Yooxanaa (taas oo uu “ka marag furay”) waxaa loo soo bandhigay saddex qaybood. Wuxuu diiwaangeliyey “ereyga Ilaah,” “markhaatiga Ciise” iyo “waxyaalihii uu arkay.” Labada aayadood ee ugu horreeya ee Muujintii, Yooxanaa wuxuu matalaa qof la siiyey hibada “ruuxa wax sii sheegidda.” Hibadaas waxaa ku jira muujin gaar ah oo Ereyga Ilaah ah, waxaana sidoo kale ku jira muujinno gaar ah oo nebiga loogu gudbiyo erayada Masiixa; (ha ahaato in Masiixu si toos ah u gudbiyo ama iyada oo loo marayo wakiilladiisa malaa'igta ah) hibaduna sidoo kale waxaa ku jira run lagu soo bandhigo dhexdhexaadinta riyooyin iyo waxyiyo. Ruuxa wax sii sheegiddu waa markhaatiga Masiixa ee loo gudbiyo nebiga, wuxuuna xambaarsan yahay isla amar la mid ah sidii malaa'ig ama Masiixu erayada u hadli lahaa.

Oo waxaan ku dhacay cagihisa inaan u sujuudo. Oo wuxuu igu yidhi, Iska jir inaad sidaas samayso; anigu waxaan ahay addoon kula jira adiga iyo walaalahaaga haysta markhaatifurka Ciise; Ilaah u sujuud; waayo, markhaatifurka Ciise waa ruuxa wax sii sheegidda. Muujintii 19:10.

Gabriel wuxuu caddeeyaa in uu yahay addoon la shaqeeya Yooxanaa, oo aan isaga la caabudin. Gabriel sidoo kale wuxuu caddeeyaa in “walaalaha” uu Yooxanaa metelayo ay “haystaan markhaatifurka Ciise,” kaas oo ah “ruuxa wax sii sheegidda.” “Walaalaha” uu Yooxanaa matalo waa boqol iyo afartan iyo afar kunka, walaalahuna dhammaantood waxay leeyihiin “ruuxa wax sii sheegidda.”

Oo waaberigii hore ayay kacaan, markaasay u soo baxeen cidladii Teqooca; oo intay baxayeen, Yehooshaafaad baa istaagay oo yidhi, I maqla, dalka Yahuudahow, iyo kuwiinna Yeruusaalem degganow; Rabbiga Ilaahiinna ah rumaysta, oo waad adkaan doontaan; nebiyadiisana rumaysta, oo waad barwaaqoobi doontaan. 2 Taariikhdii 20:20.

“Rabbiga Ilaahiinna ah rumaysta, oo waad ku adkaan doontaan; nebiyadiisana rumaysta, oo waad barwaaqoobi doontaan.”

“Isayos 8:20. ‘Sharciga iyo maragga ha loo noqdo; haddii aanay eraygan ku hadlin, waxaa ugu wacan inaanu iftiin ku jirin iyaga.’ Halkan waxaa dadka Ilaah hortooda la dhigayaa laba qodob: laba shardi oo guusha lagu helo. Sharciga uu Yehowah qudhiisu ku hadlay, iyo ruuxa wax sii sheegidda, waa labada ilood ee xigmadda u ah hagidda dadkiisa waayo-aragnimo kasta. Sharciga Kunoqoshadiisa 4:6. ‘Tanu waa xigmaddiinna iyo garashadiinna quruumaha hortooda, kuwaas oo odhan doona, Hubaal quruuntan weyn waa dad xigmad iyo garasho leh.’”

“Sharciga Ilaah iyo Ruuxa Waxsii-sheegiddu gacmaha isqabsadaan si ay u hanuuniyaan oo ugula taliyaan kaniisadda, mar kasta oo kaniisaddu taas aqoonsatayna iyadoo addeecaysa sharcigiisa, ruuxa waxsii-sheegidda ayaa loo soo diray si uu ugu hanuuniyo jidka runta.

“Muujintii 12:17. ‘Markaasaa masduulaagii u cadhooday naagtii, wuuna tegey inuu la diriro kuwa hadhay oo faraceeda ka mid ah, kuwaas oo xajiya amarrada Ilaah oo haysta markhaatifurka Ciise Masiix.’ Wax sii sheegiddani si cad bay u tilmaamaysaa in kaniisadda hadhay ay Ilaah ku qiran doonto sharcigiisa oo ay yeelan doonto hibada wax sii sheegidda. Addeecidda sharciga Ilaah iyo ruuxa wax sii sheegiddu had iyo jeer waxay calaamad u ahaayeen dadka runta ah ee Ilaah, imtixaankuna badanaa waxaa lagu bixiyaa muujinnada wakhtiga jooga.”

“Maalmihii Yeremyaah dadka wax su’aal ah kama ay qabin farriintii Muuse, Eliyaas, ama Eliishac, laakiin way su’aaleen oo dhinac bay u dhigeen farriintii Ilaah uga timid Yeremyaah ilaa xooggeedii iyo saamaynteedii ay baabba’een, oo aan dawo kale jirin in Ilaah maxaabiis ahaan ku kaxeeyo mooyaane.”

“Sidaas oo kale maalmaha Masiixa dadka waxay ogaadeen in farriintii Yeremyaah ay run ahayd, waxayna isku qanciyeen inay rumaystaan in haddii ay ku noolaan lahaayeen wakhtigii awowayaashood ay aqbali lahaayeen farriintiisa; hase yeeshee isla waqtigaas waxay diidayeen farriintii Masiixa, kan ay nebiyadii oo dhammu wax ka qoreen.

“Sida farriintii malaa’igta saddexaad uga soo baxday dunida, taas oo ah inay kaniisadda u muujiso sharciga Ilaah buuxnaantiisa iyo xooggiisa, hibadii wax sii sheegidduna isla markiiba waa la soo celiyey. Hibadani waxay ka qaadatay door aad u muuqda horumarinta iyo sii wadista farriintan.

“Maadaama ay kala duwanaanshooyin aragtiyeed ka dhasheen fasiraadaha Qorniinka iyo hababka hawsha, kuwaas oo loo qoondeeyey inay ruxaan rumaysadka kuwa farriinta rumaysan oo ay horseedaan kala fogaansho hawsha dhexdeeda, ruuxa wax sii sheegiddu had iyo jeer wuxuu iftiin ku daadiyey xaaladda. Wuxuu had iyo jeer u keenay midnimo fikir iyo iswaafaq falalka ah jidhka rumaystayaasha. Qalad iyo xaalad kasta oo adag oo ka dhalatay horumarka

fariinta iyo koboca hawsha, kuwa si adag ugu taagnaa sharciga Ilaah iyo iftiinka Ruuxa wax sii sheegidda ayaa guulaystay, hawshiina gacmahooda ayay ku barwaaqowday.” Loma Linda Messages, 33, 34.

Kitaabka Yoo’eel waxaa si toos ah loogu aqoonsaday “runta haatan jirta” gudaha Ruuxa Waxsii sheegidda, taas oo sida uu Yooxanaa ku sheegay kitaabka Muujintii ay tahay markhaatifurka Ciise. Sidoo kale si toos ah ayaa loogu xaqiijiyey gudaha Erayga Ilaah. Labada Kitaabka Quduuska ah iyo Ruuxa Waxsii sheegidduba si toos ah ayay kitaabka Yoo’eel ugu dabaqaan maalmaha ugu dambeeya.

“Nebi kasta oo kuwii hore ah waxay u hadleen wakhtigeenna in ka badan wakhtigoodii, si waxsii-sheegiddoodu noogu ahaato mid weli dhaqan-gal ah. ‘Haddaba waxyaalahan oo dhammu waxay ku dheceen iyaga inay tusaale u noqdaan; oo waxaa loo qoray digniinteenna, innagoo ah kuwa ay dhammaadka dunidu ku soo gaadhay.’ 1 Korintos 10:11. ‘Iyaga looma muujin inay nafsaddooda u adeegayeen, laakiinse innaga ayay noogu adeegeen waxyaalaha hadda laydiinku soo sheegay kuwa idiinku wacdiyey injiilka iyagoo wata Ruuxa Quduuska ah ee samada laga soo diray; waxyaalahaas oo malaa’igtuna ay jecel yihiin inay fiiriyaan.’ 1 Butros 1:12. ...”

“Kitaabku wuxuu u ururiyey oo isku xidhxidhay khasnadihiisa qarnigan ugu dambeeya. Dhammaan dhacdooyinkii waaweynaa iyo hawlgaladii culus ee taariikhda Axdigii Hore way soo noqnoqdeen, welina way ku soo noqnoqonayaan kiniisadda maalmahan ugu dambeeya.” Selected Messages, buugga 3, 338, 339.

Waxsii Yu’eel waxay “dhaqan gal” ku tahay “korka” kuwa “ay dhammaadka dunidu ku soo gaadheen.” “Dhaqan gal” waxay si fudud u xoojinaysaa in “runta wakhtigan la joogo” ay mar walba tahay imtixaan, kuwa ku dhaca imtixaankaasna waxaa lagu matalaa shakhsiyaad Kitaabiga ah sida Yuudas.

“Casharba casharka ka dambeeya ayaa dhegaha Yuudas ku dhacay iyada oo aan la tixgelin. Immisa badan baa maanta raacaya raadkiisa. Iftiinka sharciga Ilaah dhexdiisa, ragga naftooda uun jecel waxay arkaan dabeecadahooda sharka leh, hase yeeshee way ku guuldarreystaan inay sameeyaan dib-u-habeynta loo baahan yahay, waxayna uga sii gudbaan xaalad dembi mid kale.”

“Casharradii Masiixu waxay khuseeyaan wakhtigeenna iyo jiilkayaga. Wuxuu yidhi, ‘Kuwaas oo keliya uma aan baryayo, laakiin sidoo kale kuwa igu rumaysan doona hadalkooda.’ Isla markhaatigii loo keenay Yuudas ayaa innagana naloo keenayaa maalmahan ugu dambeeya. Isla casharradii uu ku guuldarreystay inuu noloshiisa ku dhaqan geliyo ayaa loo keenaa dadka maqla, haddana ku dhacaya guuldarro la mid ah, waayo dembigooda ma ay ka tegin.” Review and Herald, March 17, 1891.

Yooxanaa buugga Muujintii oo dhan waxa uu astaan u yahay dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya, waxaana isagoo loo masaafuriyey Batmos uu matalaa kuwa lagu silciyo qalalaasaha sharciga Axadda. Wuxuu sheegay sababta loo xidhay.

Aniga Yooxanaa ah, oo ah walaalkiin iyo saaxiibkiin dhibaataada, iyo boqortooyada, iyo samirka Ciise Masiix, waxaan ku jiray jasiiradda la yidhaahdo Batmos, hadalka Ilaah aawadiis iyo markhaatifurka Ciise Masiix aawadiis. Muujintii 1:9.

Yooxanaa waxaa loo silciyey Kitaabka Quduuska ah iyo Ruuxa Waxsii sheegidda aawadood. Maxay boqolka iyo afartan iyo afarta kun loogu silciyaa Ruuxa Waxsii sheegidda aawadiis? Runta ugu horraysa ee nebi Yoo'eel tilmaamayo waa riddada kiniisadda Seventh-day Adventist. Markii rasuul Butros aqoonsaday in Bentakostigu ahaa rumoobidda kitaabka Yoo'eel, Butros sidaas wuxuu u sameeyey isagoo ka jawaabaya Yuhuuddii weeraray muuqaalkii "afafku." Yuhuuddii, oo markaas astaan u ahaa Seventh-day Adventists-ka maalmaha ugu dambeeya, waxay ku doodayeen in Butros iyo kuwii farriinta ku dhawaaqayey ay "sakhraansan yihiin." Seventh-day Adventists waxay la diri doonaan farriinta roobka dambe sida ay Yuhuuddii wakhtigii Butros sameeyeen. Waxay sidaas u yeelaan, waayo kuwii ku dhawaaqaya farriinta imtixaanka ah ee "runta hadda jirta" ee roobka dambe waxay haystaan runihii aasaasiga ahaa ee "duugga" ahaa; maxaa yeelay run cusub had iyo goor waxay ku dhisan tahay run hore. Yereyaah wuxuu ugu yeedhay dadka Ilaah wakhtiga roobka dambe inay ku socdaan waddooyinkii hore oo ay dhegaystaan dhawaaqa buunka waardiyaha, laakiin way diidaan. Farriinta runta aasaasiga ah ee "duugga" ah waxaa si astaan ahaan ah u metela "toddobada wakhti" ee Laawiyiintii lix iyo labaatan, taas oo dhigtay xidhiidhka axdiga iyadoo lagu cabbirayo Sabtida dhulka.

"Waxaan arkay in kaniisadda magac-uyaalka ah iyo Adventist-yada magac-uyaalka ah, sida Yuudas, ay nagu gacan gelin doonaan Kaatooligga si ay u helaan saamayntooda oo ay uga hor yimaadaan runta. Markaas quduusiintu waxay ahaan doonaan dad qarsoon, oo Kaatooliggu wax yar ka og yahay; laakiin kaniisadaha iyo Adventist-yada magac-uyaalka ah ee yaqaan rumaysadkayaga iyo caadooyinkayaga (waayo, way ina neceb yihiin Sabtida aawadeed, maxaa yeelay ma ay burin karin) ayaa quduusiinta gacan gelin doona oo u sheegi doona Kaatooligga inay yihiin kuwa diida hay'adaha dadka; taas oo ah, inay ilaaliyaan Sabtida oo ay iska indhatiraan Axadda."

"Markaas Kaatooliggu waxay ku amri doonaan Protestankii inay hore u socdaan, oo ay soo saaraan amar dhigaya in kuwii aan xajinayn maalinta kowaad ee toddobaadka, halkii ay ka ahaan lahayd maalinta toddobaad, la dilo. Oo Kaatooligga, oo tiradoodu badan tahay, waxay garab istaagi doonaan Protestanka. Kaatooliggu waxay awooddooda siin doonaan sawirka bahalka. Protestankuna waxay u shaqayn doonaan sidii hooyadood uga hor shaqaysay si ay quduusiinta u baabi'iyaan. Laakiin ka hor intaan amarkoodu dhalin ama keenin midho, quduusiinta waxaa lagu samatabbixin doona Codka Ilaah." Spalding and Magan, 1, 2.

Laba jeer ayay Sister White ku tilmaamaysaa "kaniisadda magac-u-yaalka ah" iyo "Adventist-yada magac-u-yaalka ah," iyadoo kala saaraysa labadaas "kooxood ee magac-u-yaalka ah" iyo "Kaatooligga." "Kaniisadda magac-u-yaalka ah" iyo "Adventist-yada magac-u-yaalka ah" waxay "naceen" kuwii uu matalayey Butros iyo Yooxanaa "Sabtida aawadeed, waayo ma ay burin karin." Kaniisadda magac-u-yaalka ah iyo Kaatooliggu ma ay "burin karaan" runta Sabtida maalinta toddobaad, "Adventist-yada magac-u-yaalka ahna" ma ay "burin karaan" "toddobada jeer" ee Laawiyiintii lix iyo labaatan, taas oo ah amarka Sabtida ee dhulka. Kaniisadda magac-u-yaalka ah

iyo Kaatooliggu ma ay “burin karaan” xaqiiqda ah in Sabtida maalinta toddobaad ay tahay run Baybal oo “asaasi” ah, “Adventist-yada magac-u-yaalka ahna” ma ay “burin karaan” xaqiiqda ah in “toddobada jeer” ee Laawiyiintii lix iyo labaatan ay tahay run Milleri ah oo “asaasi” ah.

Xabsiigii Yooxanaa ee Patmos wuxuu u taagan yahay boqol iyo afar iyo afartan kun oo adkeeya labada Kitaabka Quduuska ah iyo Ruuxa Waxsii-sheegidda, kuwaas oo si gaar ah dibadda looga silciyo Sabtida maalinta toddobaad iyo gudaha looga silciyo Sabtida sannadka toddobaad ee dhulka. Sababtaas aawadeed, markhaatifurka Yooxanaa ee ku saabsan sababta loo silcinayay ee aayadda sagaalad waxaa xiga Sabtida aayadda tobnaad iyo farriinta ka timid waayihii hore (“gadaal”) oo ka imanaysa “cod weyn” sida “buun.”

Aniga Yooxanaa ah oo waliba ah walaalkiin, oo idinla wadaaga dhibaataada, iyo boqortooyada, iyo samirka Ciise Masiix, waxaan joogay gasiiradda la yidhaahdo Patmos, erayga Ilaah aawadiis, iyo maragga Ciise Masiix aawadiis. Waxaan Ruuxa ku jiray maalinta Rabbiga, oo waxaan gadaashayda ka maqlay cod weyn, sida buun oo kale. Muujintii 1:9, 10.

Yooxanaa wuxuu matalaa kuwaas oo 9/11 maqlay codkii buunka ee malaa’igta Muujintii siddeed iyo tobnaad ku baaqaysa in dadka Ilaah ay ku soo noqdaan “jidadkii hore” ee Yeremyaah. Codkaas weynu sidoo kale wuxuu ahaa digniintii buunka toddobaad, kaas oo isaguna ah hooggii saddexaad.

Walaashii White waxay qortay in “Kitaabku urursaday oo isku xidhxidhay khasnadihiisa qarnigan ugu dambeeya.” Buugga Yoo’eel waa mid ka mid ah “khasnadaha” kitaabiga ah ee ah runta waqtigan xaadirka ah ee “maalmaha ugu dambeeya.” Wakhtigii Bentakost, Butros wuxuu caddeeyey in uu ahaa buugga Yoo’eel kan markaas la fulinayey. Butros, sida Yoo’eel oo kale, “wuxuu u hadlay wax ka yar” xilligii Bentakost marka loo eego “waqtigeenna.” Xilligii Bentakost wuxuu ahaa roobkii hore ee Wakhtiga Masiixiga. Bentakost wuxuu calaamadiyaa bilowga Wakhtiga Masiixiga, isaga oo sidaas samaynayana wuxuu tusaale u yahay dhammaadka Wakhtiga Masiixiga. Dhammaadka Wakhtiga Masiixiga waa wakhtiga roobka dambe sida uu Bentakost astaan ugu yahay. Sidaa darteed Butros waa astaan u ah dadka Ilaah ee jooga dhammaadka Wakhtiga Masiixiga, kuwaas oo aqoonsada fulinta daadinta Ruuxa Quduuska ah iyaga oo adeegsanaya buugga Yoo’eel si ay sidaas u sameeyaan.

Laakiin Butros, isagoo la taagan kow iyo tobankii, ayuu codkiisii kor u qaaday oo ku yidhi, Nimanka Yahuudiya deggan iyo kulligiin kuwa Yerusaaalem degganow, tan ha idinla ogaado, oo erayadayda dhegaysta. Waayo, kuwanu ma sakhraansana sidaad u malaynaysaan, maxaa yeelay weli waa saacaddii saddexaad oo maalinta ah. Laakiin kanu waa wixii uu nebi Yoo’eel kaga hadlay, isagoo leh, Oo waxay ahaan doontaa maalmaha ugu dambeeya, ayuu Ilaah leeyahay, inaan Ruuxayga ku shubi doono binu-aadmiga oo dhan; wiilashiinna iyo gabdhihiinnuna way wax sii sheegi doonaan, barbaarradiinnuna waxay arki doonaan riyooyin muuqda, waayeelladiinnuna riyooyin bay ku riyoon doonaan. Oo xataa addoommadayda labka ah iyo addoommadayda dheddigga ah ayaan maalmahaas Ruuxayga ku shubi doonaa, wayna wax sii sheegi doonaan. Oo waxaan samada sare ka muujin doonaa cajaa’ibyo, dhulkana hoose calaamooyin; dhiig, iyo dab, iyo uuro qiiq ah. Qorraxdu gudcur bay isu beddeli doontaa, dayaxuna dhiig, intaanay iman maalintaas weyn oo sharafta leh ee Rabbigu. Oo waxay ahaan doontaa in ku alla kii magaca Rabbiga baryaa uu badbaadi doono. Falimaha Rasuullada

2:14–21.

In la noqdo arday ku guulaysta barashada waxsii sheegidda waxay u baahan tahay faham go’an oo ah in dhammaadka dunidu si “xariiqba xariiqda kale ku dul” ah loogu muujiyey sheekada taariikheed ee Qorniinka. Waxa runtaas la xidhiidha in nebiyadu qudhoodu ay matalaan dadka Ilaah maalmaha ugu dambeeya. Yoo’eel wuxuu kitaabkiisa dhigayaa maalmaha ugu dambeeya, waayo wuxuu ku dhawaaqayaa soo dhowaanshaha “maalinta Rabbiga.”

Buunka ka afuufa Siyoon, qaylo-dhaanna ka yeedhiya buurta quduuska ah ee aan leeyahay; dadka dalka deggan oo dhammu ha gariireen; waayo, maalinta Rabbigu way imanaysaa, waayo, way dhow dahay. Yoo’eel 2:1.

“Buun” ahaan astaan, marka laga reebo macnayaal kale, wuxuu ka dhigan yahay farriin digniin ah. Astaan ahaan buun wuxuu matali karaa wakhti go’an ama xilli waqtiyeed, ama labadaba—iyadoo loo eegayo macnaha guud. Buunku sidoo kale wuxuu matalaa xukun. Iiddii Buunanka, oo toban maalmood ka horraysay Maalinta Kafaaraggudka, waxay ahayd digniin ku saabsan xukun soo dhowaanaya.

“Maalinta Rabbiga” waxay matashaa ama hal dhibic oo waqti ah ama muddo waqti ah, taasoo ku salaysan macnaha guud ee qaybta qoraalka ee lagu adeegsaday “maalinta Rabbiga.” “Maalinta Rabbiga” waxay noqon kartaa astaan u ah xukunka fulineed ee lagu matalay toddobada belaayo ee ugu dambaysa, ama waxay noqon kartaa xukunka fulineed ee dhamaadka kunka sano ee millennium-ka. Labada xaaladoodba, buunku wuxuu tilmaamayaa xukunka fulineed ee Ilaah. Sidaa darteed, “maalinta Rabbiga” waxay matali kartaa barta lagu fuliyo ciqaabta Ilaah ama muddada waqtiyeed ee lagu fuliyo ciqaabaha Ilaah.

“Buun” sida “maalinta Rabbiga” oo kale waxay matali kartaa hal dhibic oo waqti ah iyo weliba muddo waqti ah, sida ay markhaati uga yihiin dhibcaha taariikheed iyo xilliyada ay matalaan toddobada buun ee Muujintii cutubyada siddeedaad iyo sagaalaad. “Maalinta Rabbiga” ee Yoo’eel ku metelayo “buunka” la afuufayo—waa labadaba hal dhibic oo waqti ah iyo sidoo kale muddo waqti ah oo bilaabmata markii xukunkii kuwii dhintay dhammaaday, xukunkiina kuwa noolna bilaabmay. 9/11, buun baa la afuufay, taas oo calaamadisay imaatinka xukunka kuwa nool sida hal dhibic oo waqti ah, isla markaana 9/11 u calaamadisay bilowga muddada xukunka kuwa nool.

Haddaba imminkana, ayuu Rabbigu leeyahay, qalbigiinna oo dhan igu soo noqda, idinkoo soonaya, ooyaya, oo barooranaya. Qalbigiinna jeexa, ee ha jeexina dharkiinna, oo u soo noqda Rabbiga Ilaahiinna ah; waayo, isagu waa nimco badan yahay oo naxariis badan, cadho u gaabiya, oo raxmad weyn leh, oo sharkii ka tobad keena. Bal yaa og haddii uu soo noqon doono oo ka tobad keeni doono, oo gadaashiisa barako uga tegi doono; taas oo ah qurbaanka hadhuudhka iyo qurbaanka cabbitaanka oo Rabbiga Ilaahiinna ah? Buunka Siyoon ka afuufa, soon quduus ahna quduus ka dhiga, shir weyn oo quduus ahna ku baaqa. Yoo’eel 2:12–15.

Tani waa markii labaad ee Yoo’eel amro in buun la afuufo. “Buunannada” ku jira Yoo’eel labaduba waa digniino ku saabsan xukunka fulineed ee soo dhow ee toddobada belaayo ee ugu dambaysa, waxaana lagu dhex dejiyey macnaha guud ee baaqa La’odikiya ee tobadkeenka iyo dhammaadka dhow ee wakhtiga tijaabada.

Qayli cod dheer, hana ceshan; codkaagana buun u eg kor u qaad, oo dadkayga u muuji xadgudubkooda, reer Yacquubna dembiyadooda. Ishacyaah 58:1.

Ishacyaah, Yoo'eel, Yooxanaa, iyo Butros dhammaantood waxay matalayaan boqolka iyo afartan iyo afarta kun ee maalmaha ugu dambeeya, sidaas oo kalena Yeremyaah, kaas oo tilmaamaya goorta buunka la yeedhinayo.

Sayidku wuxuu leeyahay, Jidadka istaaga oo fiiriya, oo weyddiista waddooyinkii hore, meesha jidka wanaagsanu yahay, oo ku socda; oo waxaad naftiinna u heli doontaan nasasho. Laakiinse iyagu waxay yidhaahdeen, Kuma socon doonno. Oo weliba waardiyayaal baan idiin dul taagay, anigoo leh, Dhegaysta codka buunka. Laakiinse iyagu waxay yidhaahdeen, Ma dhegaysan doonno. Yeremyaah 6:16, 17.

Buunkii ayaa ka dhawaajisay maalmahan ugu dambeeya 9/11, roobkii dambena markaas ayuu ku bilaabmay inuu ku soo da'o kuwii doortay jidka wanaagsan oo ku socday dhexdiisa. Markaas ayay ahayd markii malaa'igtii Muujintii siddeed iyo tobnaad ay soo degtay.

“Roobka dambena waxay ku soo degaysaa dadka Ilaah. Malaa'ig xoog badan ayaa samada ka soo degi doonta, oo dhulka oo dhammu wuxuu ku iftiimi doonaa ammaantiisa.” Review and Herald, April 21, 1891.

Markii dhismayaashii waaweynaa ee New York la soo dumiyey 9/11, malaa'igtii xoogga badnayd ayaa soo degtay, roobkii dambe na wuu bilaabmay inuu da'o.

“Haddaba waxaa imanaya warka sheegaya in aan ku dhawaaqay in New York lagu xaaqi doono hir weyn oo baddu keento? Tani weligay maan odhan. Waxaan idhi, anigoo eegaya dhismayaasha waaweyn ee halkaas laga taagayo, dabaq dabaq ka sarreeya, ‘Muuqaallo aad u cabsi badan ayaa dhici doona marka Rabbigu u kaco inuu dhulka si weyn u gariiriyo! Markaas erayada Muujintii 18:1–3 way rumoobi doonaan.’ Dhammaan cutubka siddeed iyo tobnaad ee Muujintii waa digniin ku saabsan waxa dhulka ku soo socda. Laakiin iftiin gaar ah kama haysto waxa ku soo socda New York, marka laga reebo inaan ogahay in maalin maalmaha ka mid ah dhismayaasha waaweyn ee halkaas yaal la soo tuuri doono rogrogashada iyo afgembinta xoogga Ilaah. Iftiinka lay siiyey ayaan ku ogahay in halaag dunida ku jiro. Hal eray oo Rabbiga ka yimaadda, hal taabasho oo ka timaadda xooggiisa weyn, oo dhismayaashan baaxadda leh way dumi doonaan. Muuqaallo ayaa dhici doona oo cabsideeda aynaan qiyaasi karin.” Review and Herald, July 5, 1906.

11-kii Sebtembar roobkii dambe wuxuu bilaabay inuu si horudhac ah u da'o, ka hor shubashadiisa buuxda ee xeerka Axadda.

“Shaqada weyn ee injiilka laguma soo afjari doono muujin ka yar oo ah xoogga Ilaah marka loo eego tii lagu calaamadeeyey bilowgiisa. Waxsii sheegyadii ku rumoobay daadinta roobkii hore bilowgii injiilka, mar kale ayay ku rumoobi doonaan roobka dambe marka uu dhammaadkiisa gaarayo. Kuwanu waa ‘wakhtiyadii cusboonaysiinta’ ee rasuul Butros hore u sii eegay markuu yidhi: ‘Haddaba toobad keena oo soo noqda, si dembiyadiinna loo tirtiro, marka wakhtiyada cusboonaysiintu ka yimaadaan Rabbiga hortiisa; oo uu soo diro Ciise.’ Falimaha Rasuullada 3:19, 20.” The Great Controversy, 611, 612.

Dhammaystirka kaamilka ah ee “waqtiyada nasashada” wuxuu dhacaa adigoo nool, waayo digniintu waa in “la toobad keeno,” taas oo aan suurtagal ahayn in la sameeyo haddii aad dhimatay. “Waqtiyada nasashada” waxay yimaadaan marka “dembiyada” nafaha nool weli “la tirtiiri” karo. “Waqtiyada nasashada” waxay bilaabmeen 9/11, sidaas darteedna waxay caddeynayaan bilowga xukunka kuwa nool. Bentakostiga waxaa lagu soo celiyaa dhammaadka waayaha injiilka. Markii “waqtiyada nasashada” yimaadeen, dhacdooyinkii lagu sii-sawiray Bentakostiga waxay bilaabeen in ay soo noqnoqdaan.

“Waa anigoo leh hammuun qoto dheer oo daacad ah inaan rajaynayo wakhtiga ay dhacdooyinkii maalintii Bentakostiga mar kale u soo noqdaan iyagoo leh awood ka sii weyn tii munaasabaddaas ka muuqatay. Yooxanaa wuxuu leeyahay, ‘Waxaan arkay malaa’ig kale oo samada ka soo degaysa, iyadoo leh awood weyn; dhulkuna wuxuu ku iftiimay ammaanteedii.’ Markaasna, sidii xilligii Bentakostiga, dadku waxay maqli doonaan runta iyaga lala hadlayo, nin kastana afkiisa hooyo.”

“Ilaah wuxuu ku afuufi karaa nolol cusub naf kasta oo si daacad ah u doonaysa inay u adeegto isaga, wuxuuna bushimaha ku taaban karaa dhuxul nool oo meesha allabariga laga soo qaaday, oo ka dhigi karaa kuwo aftahan ku ah ammaantiisa. Kumanyaal codad ah ayaa lagu dheehi doonaa awoodda ay ku dhawaaqaan runnaha yaabka leh ee Erayga Ilaah. Carrabka turunturooda waa la furi doonaa, kuwa xishoodkana waa la xoogayn doonaa si ay runta ugu marag furaan si geesinnimo leh. Rabbigu ha ka caawiyo dadkiisa inay macbudka nafta ka nadiifiyaan wasakh kasta, oo ay ilaashadaan xiriir sidaas u dhow oo ay isaga la leeyihiin, si ay uga qaybqaataan roobka dambe marka la shubo.” Review and Herald, July 20, 1886.

Waxaannu ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

Markaasaa malaa’igtii ila hadlaysay ayaa mar kale ii timid, oo i toosisay, sida nin hurdadiisa laga kiciyey. Oo waxay igu tidhi, Maxaad aragtaa? Aniguna waxaan idhi, Waan eegay, oo bal eeg, waxaa yaal laambad dahab oo dhan ka samaysan, oo maddiibaduna korkeeday saaran tahay, iyo toddobadeedii laambadoodna korkeeday saaran yihiin, iyo toddoba dhuumood oo u socda toddobada laambadood ee korkeeday saaran. Oo waxaa agteeda yaal laba geed oo saytuun ah, mid maddiibadda dhinaceeda midig kaga yaal, kan kalena dhinaceeda bidix kaga yaal.

Markaasaan u jawaabay oo la hadlay malaa’igtii ila hadlaysay, anigoo leh, Kuwanu maxay yihiin, sayidkaygiyow? Kolkaas malaa’igtii ila hadlaysay ayaa ii jawaabtay oo igu tidhi, Miyaadan garanayn waxa kuwanu yihiin? Aniguna waxaan idhi, Maya, sayidkaygiyow.

Markaasuu iigu jawaabay oo ila hadlay, isagoo leh, Kanu waa eraygii Rabbigu u soo diray Serubaabel, isagoo leh, Ma aha xoog, mana aha awood, laakiinse waa Ruuxayga, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay. Sekaryaah 4:1–6.